

<https://doi.org/10.15407/np.61.040>
УДК 004.77:316.77+316.42]-043.5(477)

Наталія Іванова,

кандидат історичних наук, завідувачка відділу,
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна
e-mail: natalie20022002@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0002-5219-8720>

ПЕРСПЕКТИВИ СУСПІЛЬНОГО ДІАЛОГУ В ІНФОРМАЦІЙНУ ДОБУ

У праці охарактеризовано роль інформаційних технологій у розширенні можливостей суспільного діалогу з метою стабілізації і розвитку соціального буття. Зазначається, що інформаційні структури, як важливий елемент системи соціальної регуляції, у суспільному діалозі передусім громадянського суспільства і держави можуть впливати на інтеграційні процеси всередині суспільства, відповідально взявши на себе роль суспільних медіаторів та підтримуючи високий рівень ведення діалогу. Приділено увагу проблемам соціальної відповідальності медіа як суб'єкта суспільного розвитку. Медіа, використовуючи різні форми комунікативної взаємодії у співвідношенні до відповідних запитів суспільства, володіючи регулятивним потенціалом соціальної комунікації, можуть посилювати смислоутворювальні імпульси суспільної дискусії.

Ключові слова: соціальні комунікації, медіа, суспільний діалог, інформаційні технології, інформування, держава, суспільство.

Пошук шляхів консолідації суспільних та міжособистісних відносин з метою розв'язання конфліктних ситуацій, що існують у сучасному українському суспільстві через поглиблення останніми десятиріччями суперечностей різних соціальних систем і соціальних груп, є одним з найважливіших завдань Української держави. У процесі розв'язання зазначених проблем вітчизняні медіа мають потенціал розширення в суспільному вимірі можливостей пошуку взаєморозуміння та створення або ефективного відтворення спільних цінностей, об'єднання суспільства навколо ключових пріоритетів розвитку.

Актуальність теми зумовлена соціально-культурною та соціально-політичною вагою суспільного діалогу як системи публічних дискусій для мінімізації конфліктогенних процесів у соціумі.

Мета статті – проаналізувати особливості суспільного діалогу за участі медіа, зокрема засобів масової інформації різних форм власності, як важливого елемента врегулювання соціальних конфліктів у сучасному суспільстві.

Проблема врегулювання суспільних конфліктів та ролі інформаційної сфери в цих процесах є предметом наукового пізнання багатьох дослідників, зокрема варта уваги робота Н. Малесєвої, де зауважується, що сучасне українське суспільство характеризується виникненням і поширенням принципово нових форм комунікації, які ґрунтуються на соціальному партнерстві, здоровій конкуренції, правовій та соціальній рівності всіх членів соціуму, раціональному врегулюванні конфліктів і суперечок. Водночас, розглядаючи соціальні медіа як специфічний феномен, здатний до трансформації суспільства та значних соціальних змін, В. Шабуніна наголошує на необхідності їх діагностування й контролю, що зумовлено різноплановими загрозами національній безпеці. Питання толерантності та пошуку шляхів розв'язання суспільних конфліктів знаходили своє відображення в роботах М. Препотенської, О. Гарматія, Т. Хоменко; соціальну відповідальність медіа досліджували О. Романюк, І. Коваленко, К. Трегуб та ін.

Невід'ємною ознакою сучасного етапу розвитку українського суспільства є лавиноподібне зростання осередків конфліктності. Нинішній день характеризується конфліктами між виконавчою та законодавчою владою, партіями і рухами, політичними лідерами, парламентськими фракціями, між владою в центрі й на місцях, владою та населенням. Конфлікт як форма вираження різноспрямованих інтересів стає сьогодні нормою життя [1].

Поняття суспільного діалогу в контексті зазначеної проблематики є ширшим за дискусію або перемовини сторін із протилежними поглядами. Важливим тут є система взаємодії інформаційних потоків, інформаційних структур і широкої аудиторії з метою активізації взаємної уваги до дискусійних суспільних явищ та толерантного підходу в процесі їх дослідження і як результат вибудовування цивілізованих відносин між різними суб'єктами соціального життя. Роль засобів масової комунікації полягає в певній медіації цього процесу, збереженні статусу нейтрального посередника та організатора громадського дискурсу, результатом якого стає вироблення нових підходів і громадських практик, що дасть змогу перейти від існуючих моделей до нових, а кульмінація цього діалогу – досягнення у врегулюванні суспільних конфліктів не компромісів, а консенсусу.

Діяльність медіа в цьому напрямі реалізує такі цілі:

- висвітлення соціальної реальності з урахуванням позицій і точок зору всіх соціальних груп для підвищення ціннісної толерантності громадян та поступової нейтралізації деструктивних факторів суспільної конфронтації;

- висвітлення державної політики з метою моніторингу й аналізу механізмів реалізації та прозорості виконання рішень;

- створення діалогового простору обговорення існуючих суспільних суперечностей, акумулюючи різні точки зору та, з одного боку, надаючи йому динаміку й загостреність, а з іншого, активізуючи конструктивний зворотний зв'язок між соціальними суб'єктами задля досягнення взаєморозуміння та довіри.

Найважливіше завдання ЗМІ – запобігати загостренню будь-якого конфлікту й уникати конфлікту інтересів (і не лише внутрішньомедійного, а й такого, який провокує недовіру до засобу масової інформації). Усе це відображається в площині конфліктних ситуацій, які потребують постійного, тобто перманентного толерантного діалогу сторін, що вступили у фазу суперечностей, які можна подолати лише через діалог. Адже суперечності зазвичай структурно складні, багатоступеневі, вирішення одних часто провокує смислове зіткнення інших, навіть суперечливих, протилежних поглядів, діалогічне примирення яких може привести до структурної цілості, але в плюралістичному зіткненні різних поглядів однаково не приводить до остаточної перемоги одного з них. Тобто, з одного боку, ЗМІ сприяють діалогізації процесу виходу з кризи, мінімізують суперечності, а з іншого, розставляючи всі крапки над «і», остаточний висновок залишають за аудиторією [2].

Суспільний діалог не може сформуватися за межами інформаційного простору. Сьогодні медіа з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій надають можливості для обміну думками та формують діалог, в ідеалі виражаючи суспільно значущий інтерес.

Ефективні й прозорі засоби масової комунікації стимулюють розвиток суспільного діалогу, залучаючи до нього представників різних соціальних груп, влади, бізнесу, громадських об'єднань, які не завжди усвідомлюють соціальну необхідність суспільного діалогу через несумісність світоглядних парадигм, економічні чи політичні суперечності. Проте настання ери інформаційного суспільства спричинило трансформації суспільної комунікації в більш гнучкі та ефективні форми і, так чи інакше, примушує всіх соціальних суб'єктів дотримуватися сучасних діалогових правил і процедур в інформаційному просторі задля досягнення суспільних

домовленостей. Для розвитку соціальної та громадянської культури засоби масової комунікації забезпечують суспільний діалог транспарентністю, створюючи, з одного боку, зв'язок між усіма сферами сучасного суспільства, які завдяки цьому стають більш інтегрованими між собою, а з іншого – задовольняючи соціальні потреби у взаємодії.

Розглядаючи медіа як інструмент врегулювання соціальних конфліктів та дерадикалізації суспільства, не можна оминати увагою й деструктивні моменти діяльності засобів масової комунікації, а саме той факт, що в суспільстві, де існують гострі суперечності, медіа також поляризуються, залишаючи культуру суспільного діалогу поза своєю діяльністю та провокуючи нетерпимість і нездатність сприймати інші точки зору. Цьому, наприклад, сприяє алгоритм роботи соціальних мереж, де утворюються групи з певними поглядами, переконання яких посилюються та підкріплюються через повторення повідомлення всередині, поступово відфільтровуючи альтернативні точки зору, а отже, користувач починає існувати в зоні «інформаційної бульбашки», яка створює ілюзію збільшення інформації та знань. Як бачимо, підсвічуються суперечності між соціальними групами, водночас той самий ресурс може використовуватися для акцентування уваги на загальних цінностях, що поділяє більшість членів суспільства. У такий спосіб створюються ризики, що медіа від інструмента врегулювання суспільних конфліктів часом перетворюються в ефективний інструмент маніпулювання через нав'язування стереотипів сприйняття та мислення.

На цьому тлі постає питання соціальної відповідальності медіа як демократичного інституту, особливо в кризовий момент соціокультурних трансформацій. Традиційно соціальна відповідальність медіа ґрунтується на таких підвалинах: доступність, надання об'єктивної та збалансованої інформації, плюралізм та різноманітність думок, підзвітність суспільству. Незважаючи на те що теорія соціальної відповідальності ЗМІ з'явилася понад 80 років тому, її основні принципи в сучасну інформаційну епоху не втрачають своєї актуальності.

Головне завдання мас-медіа – переводити соціальні конфлікти в площину суспільної дискусії та створювати особливий простір інтеракції. Основне положення теорії соціальної відповідальності – керуватися обов'язком перед суспільством. Мета концепції – служіння медіа не домінуючій еліті, а соціуму в цілому [3].

Спираючись на визначення соціальної відповідальності як «ступеня відповідності дій соціальних суб'єктів (особистостей, соціальних груп, спільнот, держави) взаємним вимогам, діючим правовим та іншим

соціальним нормам, загальним інтересам, що виступає засобом підтримання цілісності суспільства, суспільної злагоди, соціальної інтеграції» [4, с. 42], можна констатувати неповну відповідність йому вітчизняних медіа, які подекуди перетворюються на політичний суб'єкт з огляду на їхній вплив на процеси як врегулювання, так і загострення будь-яких суспільних протистоянь та іноді ігнорування такого базового принципу соціальної відповідальності, як моральність.

Особливість соціальної відповідальності медіа як суб'єкта суспільного розвитку полягає в поверненні толерантності як необхідної умови оптимальної взаємодії між усіма учасниками інформаційних обмінів у поле публічної комунікації.

Протилежний полюс соціальної відповідальності – соціальна безвідповідальність, одним з наслідків якої є конфронтація та провокування нових зон конфліктності в суспільстві. Форми соціально безвідповідальної поведінки, що найчастіше стають детонаторами суспільних вибухів, – це політичні маніпуляції, діяльність бізнесу, головним мотивом якого є економічна раціональність (прийняття рішень, що засновані на прагненні отримати найбільший економічний результат з мінімальними витратами необхідних ресурсів), необ'єктивне висвітлення подій, маніпулятивні інтерпретації тощо. Клітинний рівень феномену соціальної відповідальності – особистісний рівень, і коли на цьому первинному рівні відсутні культурні традиції, цінності, морально-духовні якості «людини відповідальної», то цілком проблематичне, навіть за наявності відповідних інститутів і законів, формування соціальної відповідальності на груповому рівні [5, с. 88].

Соціальна відповідальність мас-медіа існує не лише в колективній формі, а й на індивідуальному рівні як особиста відповідальність власників, редакторів та журналістів. Кожен із цих учасників у процесі виробництва та поширення інформації має свої інтереси, які можуть не збігатися із соціальними або навіть суперечити їм [6].

Реалізуючи певні інформаційні проекти з метою досягнення конкретних результатів на певному проміжку часу, безвідповідальність проявляється в непрорахуванні наслідків тих чи інших інформаційних вкидів у багатостроковій перспективі. Рівень відповідальності в момент прийняття рішення щодо якості та змісту контенту полягає в розумінні того, який вплив здійснюватиметься на суспільство, чи буде він спрямований на поглиблення його розколу, що загрожує перетворитися на постійний фактор конфліктності, або сприяти усвідомленню суспільством сутності суперечностей та ступеня їхньої потенційної загрози суспільним інтересам.

На тлі посилення ролі соціального інституту медіа «існує низка важливих проблем, які пов'язані з відсутністю грамотної інформаційної політики, з низьким рівнем соціальної відповідальності мас-медіа, з налагодженням механізму регулювання діяльності засобів масової комунікації. Соціальний інститут мас-медіа займає дистанційну позицію у розв'язанні суспільно-важливих проблем та лише нагнітає кризові процеси суспільства загалом. Не приділяючи належної уваги суспільно-корисній інформації, засоби масової комунікації свідомо відмовляються від підняття важливих соціальних проблем. Один з найважливіших соціальних інститутів являє собою неформальний інструмент формування масової свідомості, репрезентації соціокультурного простору. Мас-медіа мають здатність репрезентувати зміни, що відбуваються в суспільстві, впливати на ці зміни, сприяти виникненню цих змін» [7].

У цьому контексті важливо наголосити на проведенні незалежної інформаційної політики, де вагома роль залишається за науковими установами, що користуються стабільним рівнем довіри та пропонують вироблення системи об'єктивно-істинного знання про соціальну дійсність і задають систему координат соціально-гуманітарного спрямування, надаючи позитивний імпульс усім формам суспільної свідомості й практичної діяльності. Позитивну роль у цьому процесі відіграє інформаційно-аналітична діяльність бібліотек, які сьогодні, виходячи за межі винятково культурної або освітньої сфер та перетворюючись на сучасний інформаційний центр, стають учасником різноманітних соціально-комунікаційних процесів.

У науковому середовищі відбувається критичне осмислення кризових явищ сучасності та їхнього відбитку на формуванні соціального досвіду, розробка важелів впливу на стиль мислення й подолання сталих стереотипів. Наукове та експертне середовище має якомога ефективніше використовувати не лише свій наявний інформаційний ресурс, а й новітні технології інформаційного виробництва та комунікацій для охоплення максимально широкою аудиторії.

Таким чином, констатуємо вплив суспільних настроїв на форму і зміст ініційованого медіа діалогу, зазначимо необхідність обізнаності щодо інтересів різних соціальних груп для вибудовування комунікації між ними. Отже, посередництво в ефективному й позитивному суспільному діалозі потребує професійності та відповідальності, що серед іншого полягає в глибокому розумінні критеріїв, умов і факторів оптимального спілкування між різними соціальними суб'єктами.

Суспільний діалог на базі медіа має носити характер співробітництва, а відкритість процесів інформаційної взаємодії сприяти мінімізації

домінування однієї сторони над іншою, оскільки наріжним каменем досягнення консенсусу із суспільно значущих питань є визнання рівності всіх партнерів по діалогу та рівного права всіх на те, щоб їхні інтереси було враховано.

Список бібліографічних посилань

1. Гарматій О. Особливості медіавідображення конфліктності. *Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Сер.: Журналістика*. 2017. Вип. 883, № 1. с. 23–29. URL: <http://science.lpnu.ua/uk/sjs/vsi-vypusky/vypusk-1-nomer-883-2017/osoblyvosti-mediavidobrazhennya-konfliktnosti>.
2. Хоменко Т. Толерантність ЗМІ в умовах кризових ситуацій. *Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Сер.: Журналістика*. 2019. Вип. 45. С. 343–350. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2019_45_42.
3. Трегуб К. С. Мас-медіа як суб'єкт соціальної відповідальності. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2015. Вип. 4. С. 136–140. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprfc_2015_4_29.
4. Соціологія: терміни, поняття, персоналії : навч. словник-довідник / уклад.: В. М. Піча, Ю. В. Піча, Н. М. Хома та ін. ; за заг. ред. В. М. Пічі. 2-ге вид., стереотип. Львів : Новий Світ-2000, 2002. 480 с.
5. Україна: шлях до консолідації суспільства : національна доповідь / [С. І. Пирожков, Ю. П. Богуцький, Е. М. Лібанова, О. М. Майборода та ін.]; *Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України*. Київ : НАН України, 2017. 336 с. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/national_report_230.pdf/.
6. Романюк А., Коваленко І. Соціальна відповідальність засобів масової інформації: спроба концептуального обґрунтування. *Вісн. ХДАК*. Вип. 56. URL: <http://v-khsac.in.ua/article/view/191110/191107>.
7. Трегуб К. С. Особливості функціонування мас-медіа у період трансформації сучасного українського суспільства: проблема соціальної відповідальності. *Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Сер.: Соціологічна*. 2015. Вип. 9. С. 138–146. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_sociology_2015_9_16.
8. Малєєва Н. С. Соціальний онлайн-діалог як комунікативна технологія врегулювання соціального конфлікту в сучасному суспільстві. <https://doi.org/10.32840/2663-6026.2019.5-1.27>.
9. Ченбай Н. А. Трансформації ідентичності в умовах інформаційно-технологічної революції (соціокультурний аспект). *Вісн. Нац. авіац.*

ун-ту. Сер.: *Філософія. Культурологія*. Київ : НАУ, 2019. № 2, (30). С. 95–100. <https://doi.org/10.18372/2412-2157.30.14431>.

10. Шлемкевич Т. В. Інформаційно-комунікаційні чинники впливу на громадянське суспільство в сучасній Україні. *Політикус*. 2019. № 5. С. 38–43. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/7297>. <https://doi.org/10.24195/2414-9616-2019-5-38-43>.

11. Іванова О. А. Управління громадською думкою в умовах інформаційного суспільства: стратегічний підхід. *Діалог: Медіастудії*. 2018. № 24. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/23829>.

12. Препотенська М. П. Толерантність як фактор конфліктогенності: соціально-філософський ракурс. *Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. Філософ. науки*. 2020. Вип. 2 (88). С. 113–122. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vzduffn_2020_2_13.

References

1. Harmatii, O. (2017). Osoblyvosti mediavidobrazhennia konfliktnosti [Features of media display of conflict]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu Lvivska politekhnika. Seriya: zhurnalistyka – Bulletin of the National University «Lviv Polytechnic». Journalism series*, 883 (1), 23–29 URL: <http://science.lpnu.ua/uk/sjs/vsi-vypusky/vypusk-1-nomer-883-2017/osoblyvosti-mediavidobrazhennya-konfliktnosti> [in Ukrainian].

2. Khomenko, T. (2019). Tolerantnist ZMI v umovakh kryzovykh sytuatsii [Media tolerance in crisis situations]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu Lvivska politekhnika. Seriya: zhurnalistyka – Bulletin of the National University «Lviv Polytechnic». Journalism series*, 45, 343–350. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2019_45_42 [in Ukrainian].

3. Trehub, K. S. (2015). Mas-media yak subiekt sotsialnoi vidpovidalnosti [Mass media as a subject of social responsibility]. *Aktualni problemy filosofiyi ta sotsiologiyi – Current Issues of Philosophy and Sociology*, 4, 136–140. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprfe_2015_4_29 [in Ukrainian].

4. Sotsiologhiia: terminy, poniattia, personalii: navchalnyi slovnyk-dovidnyk [Sociology: terms, concepts, personalities: textbook dictionary-reference book]. (2002). V. M. Picha, Yu. V. Picha, N., Khoma. V. M. Pichi (Ed.). *Lviv: Novyi Svit-2000*. 480 p. [in Ukrainian].

5. Pyrozhekov, S. I., Bohutskyi, Yu. P., Libanova, E. M., Maiboroda, O. M. et al. (2017). Ukraina: shliakh do konsolidatsii suspilstva: natsionalna dopovid [Ukraine: the way to the consolidation of society: a national report]. *Instytut politychnykh i etnonatsionalnykh doslidzhens im. I. F. Kurasa NAN Ukrainy* –

Institute for Political and Ethnonational Studies I. F. Kuras NAS of Ukraine. Kyiv: NAS of Ukraine. 336 p. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/national_report_230.pdf/ [in Ukrainian].

6. Romaniuk, A., Kovalenko, I. Sotsialna vidpovidalnist zasobiv masovoi informatsii: sprobа kontseptualnoho obhruntuvannia [Social responsibility of mass media: attempt of conceptual substantiation]. *Visnyk KhDAK – Bulletin of the KhDAK*, 56. URL: <http://v-khsac.in.ua/article/view/191110/191107> [in Ukrainian].

7. Trehub, K. S. (2015). Osoblyvosti funktsionuvannia mas-media u period transformatsii suchasnoho ukraïnskoho suspilstva: problema sotsialnoi vidpovidalnosti [Peculiarities of mass media functioning in the period of transformation of modern Ukrainian society: the problem of social responsibility]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu Lvivska politehnika. Seriya: sotsiologichna – Bulletin of the National University «Lviv Polytechnic». Sociological series*, 9, 138–146. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_sociology_2015_9_16 [in Ukrainian].

8. Malicieva, N. S. Sotsialnyi onlain-dialoh yak komunikatyvna tekhnolohiia vrehuliuvannia sotsialnoho konfliktu v suchasnomu suspilstvi [Social online dialogue as a communicative technology for resolving social conflict in modern society]. URL: http://www.tpsp-journal.kpu.zp.ua/archive/5_2019/part_1/5-1_2019.pdf#page=156. <https://doi.org/10.32840/2663-6026.2019.5-1.27> [in Ukrainian].

9. Chenbai, N. A. (2019). Transformatsii identychnosti v umovakh informatsiino-tekhnolohichnoi revoliutsii (sotsiokulturnyi aspekt) [Transformations of identity in the conditions of information-technological revolution (socio-cultural aspect)]. *Visnyk Natsionalnoho aviatsiynoho universytetu. Seriya: Filosofiya. Kulturolohiya – Bulletin of the National Aviation University. Series: Philosophy. Culturology*, 2 (30), 95–100. Kyiv: NAU <https://doi.org/10.18372/2412-2157.30.14431> [in Ukrainian].

10. Shlemkevych, T. V. (2019). Informatsiino-komunikatsiini chynnyky vplyvu na hromadianske suspilstvo v suchasniï Ukraini [Information and communication factors influencing civil society in modern Ukraine]. *Politykus – Politicus*, 5, 38–43. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/7297>. <https://doi.org/10.24195/2414-9616-2019-5-38-43> [in Ukrainian].

11. Ivanova, O. A. (2018). Upravlinnia hromadskoiu dumkoiu v umovakh informatsiinoho suspilstva: stratehichni pidkhid [Management of public opinion in the information society: a strategic approach]. *Dialoh: Mediastudii – Dialogue: Media studios*, 24. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/23829> [in Ukrainian].

12. Prepotenska, M. P. (2020). Tolerantnist yak faktor konfliktohenosti: sotsialno-filosofskyi rakurs [Tolerance as a factor of conflict: a socio-philosophical perspective]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka. Filosofski nauky – Bulletin of Zhytomyr State University named after Ivan Franko. Philosophical sciences*, 2(88), 113–122. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vzduffn_2020_2_13 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 02.04.2021.

Natalia Ivanova,

PhD (History), Head of Department,
V. I. Vernadsky National Library of Ukraine
3 Holiivskyi Ave., Kyiv 03039, Ukraine
e-mail: natalie20022002@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0002-5219-8720>

Prospects for Public Dialogue in the Information Age

The article characterizes the role of information technology in expanding opportunities for social dialogue in order to stabilize and develop social life. It is noted that information structures, as an important element of the social regulation system in public dialogue, especially between civil society and state authorities, can influence the integration processes within society by responsibly taking on the role of public mediators and maintaining a high level dialogue. Attention is paid to the problems of social responsibility media as a subject of social development.

Public dialogue cannot be formed outside the information space. Today, modern information and communication technologies used by media, provide opportunities for exchange of views and form a dialogue, expressing socially significant interest ideally. Effective and transparent mass media stimulate the development of public dialogue via involving representatives of various social groups: government, business, public associations etc. Using various forms of communicative interaction in accordance with society demands, media with the regulatory potential of social communication can enhance the meaningful impetus to public debate.

The main task of the mass media is to translate social conflicts into the plane of public discussion. The peculiarity of media social responsibility as a subject of social development, today, is the need to restore tolerance as a necessary condition for optimal interaction between all participants in information exchanges in the field of public communication. Public dialogue on the media basis should be in the nature of cooperation, and the information interaction openness should help minimize the dominance of one party over the other, as the cornerstone of consensus on social issues is the recognition of equality of all dialogue partners and equal rights for all.

Keywords: social communications, media, public dialogue, information technologies, informing, state, society.